

NOVINKY z KAPLNKY

Newsletter zboru Cirkvi bratskej v Bratislave –
Kaplnka

Apríl 2022

V aprílových Novinkách z Kaplnky toho nájdete nezvyčajne veľa: pár úvodných riadkov; správu o našej spoločnej pomoci Ukrajine a ďalších možnostiach, Danielovu výzvu k modlitbám a pôstu; správu o pripravovanom prvomájovom pikniku; doplňujúce info o duchovných cvičeniach v tichu; správu o novom webe, Zvončeku pre deti či ďalšom stretnutí Klubu Ypsilon, ktoré sa uskutoční 10. 4. po bohoslužbe a ktorého vzácnym hosťom bude pán Jozef Hašto. Nasledujú ďalšie drobnosti a na konci plán bohoslužieb v Bratislave i v Leviciach s upozornením, že 24. apríla po bohoslužbách prebehne výročné členské zhromaždenie.

Príjemné čítanie!

Pár slov na úvod

Každý máme svoju story. Mieša sa s inými. V týchto týždňoch do našich príbehov vsakujú ako atrament do pijavého papiera mnohé a mnohé tragické vojnové príbehy, hrdinské vojnové príbehy, hnusné vojnové príbehy. Odhaľujú ľudstvo na kosť. Príčasto doslova v zmysle telesnom, ak je v blízkosti zbraňový arzenál. A tiež v zmysle duševnom – na zlý spôsob. Ale aj na dobrý.

Vojna na Ukrajine, žiaľ i našťastie zároveň, obohatí rezervoár legiend a mýtov ako každá iná dlhotrvajúca hraničná situácia. Snáď sa potom natrvalo budú tradovať, aby nás vystríhali pred temnom a privádzali k rozumu a k srdcu. Aby nám nedovolili zabudnúť. Lebo zabúdanie je životu nebezpečné.

Máme prezidenta Zelenského, máme obrancov Hadiého ostrova, máme mariupol'ské rodičky, máme záhadného letca, čo zostreľuje ruské lietadlá ako na bežiacom páse, heroické správanie bežných ľudí, žien i mužov, vidíme tony odvahy a súcitu...

Tu jeden príklad:

V januári 1909 sa v Ivankinskej oblasti pri Kyjeve narodila Maria Primačenko, pravdepodobne najvýznamnejšia naivistická ukrajinská výtvarníčka. Má svoju ulicu v hlavnom meste, je po nej pomenovaná planéta. Picasso po návšteve jej výstavy v Paríži povedal: „Skláňam sa pred týmto ukrajinským umeleckým zázrakom.“ Ako malá trpela detskou obrnou, operácie jej sčasti pomohli, maľovala a maľovala. V roku 1941 porodila syna, no s jeho otcom sa zosobášiť nestihla, lebo zahynul, rovnako ako Primačenkovej brat, na fronte druhej svetovej vojny. A tak maľovala a maľovala ďalej. Zomrela takmer deväťdesiatročná.

Jej obrazy okrem iných vlastnilo aj ivankivské múzeum. Hneď v prvých dňoch práve prebiehajúcej vojny tlač priniesla správy, že múzeum zbombardovala ruská strana.

Budova horela. A miestni ľudia z plameňov vynášali Primačenkovej obrazy. Zopár ich zachránili. Kúsok krásy zachránili. Možno maličkosť. Ale ohromná.

Apríl je mesiacom veľkonočným.

Kiež by čo najväčšia časť sveta čoraz výraznejšie vedela Bohu dokázať, že obeta jeho syna nebola zas raz márna.

Zuzana Mojžišová

2

Maria Primačenko: Vojnová hrozba

Pomoc Ukrajine

Pripojili sme sa k aktivitám zboru na Cukrovej, ktorého členovia začali pomáhať utekajúcim hneď od začiatku a prichýlili priamo v budove na Cukrovej nakrátko rodinu s tromi deťmi a v súčasnosti už dlhodobo afrických študentov, ktorí prišli z Charkova, kde navštevovali tamojšiu univerzitu. Dve ukrajinské rodiny sú umiestnené v seneckej Betánii, neziskovej organizácii, ktorá poskytuje sociálne služby pre dospelých občanov so zdravotným znevýhodnením a ktorej zriaďovateľom je Diakonické združenie Betánia a Cirkev bratská. V penzióne pri Seneckých jazerách sú teda ubytované dve rodiny, spolu dvanásť detí. Postupne sa usádzajú, pomohli sme s vybavovaním formalít. Naša veľká vďaka patrí personálu a klientom Betánie s každodennou podporou potrieb rodín.

Popri výzve na vyplnenie dotazníka, aby sme zistili možnosti členov a priateľov Kaplnky, sme zároveň požiadali, aby poskytovali pomoc podľa potreby, s ktorou sa stretnú priebežne aj v iných komunitách. Z ponúknutých kapacít na ubytovanie sa zatiaľ využilo len niekoľko, potrebné je už skôr dlhodobé, ktorého je v ponuke málo. Poznatky kazateľa zboru na Cukrovej Petra Kučeru, ktorý má priame kontakty na Ukrajinu a bol počas minulého víkendu na východe (v Michalovciach a v okolí, na

hranici), sú, že pomoci je naozaj veľa, prúdi aj priamo na Ukrajinu. Okrem iných aj z Michaloviec posielajú tovar v dodávkach a na nákladiakoch ukrajinským zborom, u ktorých sú utečenci, ktorí zatiaľ nemienia opustiť krajinu. Časť tovaru ukrajinské zbory zasa posúvajú východnejšie.

Začiatkom marca navštívil Kaplnku Maroš Kľačko, ktorý nám povedal o rozvíjajúcej sa pomoci kontaktovania a dopravy zdravotne postihnutých ľudí a vysoko tehotných žien z Ukrajiny, ktorí nemajú možnosť použiť evakuačné vlaky.

Spolu s ľuďmi z Ligy pre ľudské práva sme si zobrali dočasne pod patronát jednu rodinu z Luhanska, ktorej členovia už 8 rokov po prvej vojne prežili v strednej Ukrajine ako presídlení a teraz sa s druhou vlnou vojny dostali až do Bratislavy. Sú to starí rodičia s vnukom. Snažíme sa im pomôcť s vybavovaním administratívy, lekárskeho vyšetrením, hľadaním práce vhodnej pre staršieho človeka, pokiaľ možno dôstojným prežitím obdobia, kým sa zorientujú a postavia na vlastné nohy. Ak by ste vedeli o práci pre síce sviežeho, ale predsa sedemdesiatnika (niekde na vrátnici, v strážnej službe alebo menej náročnej fyzickej práci), prosím dajte nám vedieť na henrieta.tolgyessyova@gmail.com alebo alica.rosova@gmail.com. Podobne, keby ste mali na darovanie starší funkčný šijací stroj pre pani.

Sme radi, že sa v našich školách podarilo rozbehnúť vyučovanie pre ukrajinské deti. Na Narnii sa učí zatiaľ 30 detí v samostatných triedach s 5 ukrajinskými učiteľkami. Deti bývajú v rodinách z komunity rodičov a priateľov našich škôl, ktorí im zabezpečujú aj stravu a potrebné veci a zbierajú sa na platy učiteliek. V Bilgyme je zatiaľ 9 detí umiestnených v doterajších triedach. Do komunity Baraka prijali 4 mladých ľudí z Ukrajiny.

Finančná podpora poskytnutá zo zbierky na Ukrajinu ku koncu marca:

1 000 eur sme zaslali Ranču Kráľova Lehota, kde Martina a Stano Polohovci prijali 70 odídencov z Ukrajiny – viac si môžete prečítať v Martininom poste na FB: <https://www.facebook.com/photo?fbid=5686178348075970&set=a.422855111075013>

Postupne sme poslali 6 000 eur prešovskému zboru CB, ktorý má dlhoročné kontakty s viacerými zakarpatskými zbormi. Tie dnes slúžia aj ako prístrešie pre utečencov z napadnutých oblastí. Našich prvých 4 000 eur bolo odovzdaných priamo ľuďom poskytujúcim pomoc na Ukrajine. Medzitým prešovský zbor získal prostredníctvom Integry dodávku, ktorú naplnia tovarom, odovzdajú priateľom na Ukrajine a tí rozvezú humanitárnu pomoc aj ďalej do vnútrozemia. Na celom Zakarpatí je vraj podľa odhadov z polovice marca okolo 300 000 utečencov.

Na pomoc pre Ukrajinu, ako sme ju tu popísali, môžete prispieť naďalej na účet Kaplnky s uvedením VS 123.

Ďakujeme za vaše dary.

Alica Rosová, Henrieta Tolgyessyová, Jana Harvanová,

Pavol Jurčo, Daniel Laco

Maria Primačenko: Traja papagáji na hrobe vojaka

Pozvanie k modlitbám a pôstu za Ukrajinu

Stalo sa to, o čom sme verili, že sa už nikdy nestane. Svet sa ocitol na pokraji ďalšej svetovej vojny. Čelíme zlu, ktoré má totálne nároky a trúfa si premeniť svet podľa svojej zlovoľnej predstavy. To zlo má démonickú podobu. Opakuje sa, čo sa v dejinách udialo už mnohokrát. Človek opojený víziou absolútnej moci sa rozhodol zahrať sa na Boha. Koniec takej spupnosti je vždy tragický, ten, kto sa takto povýšil nad dobro a zlo, padne, no môže pri tom zničiť veľkú časť nášho sveta.

Modlime sa za občanov Ukrajiny.

Modlime sa za sestry a bratov v Rusku.

Modlime sa za cirkev v Rusku.

Modlime sa za zodpovedných svetových lídrov, za svet západnej demokracie.

Modlime sa za všetkých ľudí, aby sme zlu čelili so srdcom otvoreným Božej láske, ktorá vidí v každej ľudskej bytosti nekonečnú hodnotu, aby sa nášho spravodlivého hnevu nezmocnila slepá nenávisť, ktorej plamene zapálili strojcovia tejto hanebnej vojny.

Pozývam vás k spoločným modlitbám a pôstu. Venujeme každý nasledujúci piatok pôstu a zasväťme ho modlitbám za Ukrajinu. Každého, kto bude môcť, pozývam na ranné modlitby v každý nasledujúci piatok o 7:00 do kostola na Cukrovej 4.

Daniel Pastirčák

Maria Primačenko: Ukrajinská svadba

Prvý máj na dvore

V nádeji, že s letom príde slniečko a s ním konečne aj ozajstné uvoľnenie protikovidových opatrení, by sme chceli vyhovieť našej túžbe sa opäť vidieť aj mimo bohoslužieb. Preto vás pozývame na prvomájové stretnutie a spoločný piknikový obed po bohoslužbe na dvore za Bilgymom. Pripravte si jednoduchý obed so sebou, každý pre svoju rodinu, a len možno naozaj trochu navyiac na ponúknutie pre nepripravených blížnych. Ale len málo. Ješ' sa bude „banketovo“ na stojáka, len ten banket nebude... ☺. Môžeme si pokecať, zahrať s loptami, skákať gumu alebo s lietajúcimi taniermi, možno aj kresliť na asfalte (ale to si ešte musím overiť či môžeme...). Kto čo môže doniesť. Ak máte nejaké návrhy na aktivity, prosím, napíšte na alica.rosova@gmail.com.

Ak by malo byť zlé počasie, prosím, sledujte webstránku a oznamy na bohoslužbách, či sa niečo nezmení.

Alica Rosová

Maria Primačenko: Dávam ti, Kyjev, tieto kvety a toto jasné slnko

Informácia o duchovných cvičeniach s Danielom Pastirčákom

Prvé tohtoročné duchovné cvičenia sa uskutočnia v Lukovom Dvore pod názvom Otče náš:

<https://misionari.sk/course/200/otce-nas-duchovne-cvicenia-s-danielom-pastircakom>

Organizuje ich Duchovné centrum Misionári Najsvätejšieho Srdca Ježišovho od 19. do 22. mája. Maximálna kapacita je už naplnená. Prihlásiť sa však môžete ako náhradníčka, náhradník.

Čakajú nás aj letné a jesenné duchovné cvičenia v starobylej Levoči, na Mariánskej hore.

Termíny: 7. – 14. 8. 2022 a 12. – 16. 10. 2022

Darina Gogolová

Dávame do pozornosti: Apel Pavla Černého

Pavel Černý je kazateľ Cirkvi bratskej v Čechách a bývalý predseda Ekumenickej rady cirkví v Českej republike. Vo svojom liste žiada, aby Svetová rada cirkví dala spätnú väzbu nevôli patriarchu ruskej pravoslávnej cirkvi odsúdiť agresívnu inváziu na Ukrajinu. Celý apel nájdete tu: <https://www.forum24.cz/apel-vylucte-ruskou-pravoslavnu-cirkev-z-ekumenickyh-gremii/>

Maria Primačenko: Krava ako táto dáva 5 000 litrov denne

Nový web

S pomocou Andreja Kajana a firmou ui42 sme prerobili web Kaplnky a prešli na WordPress, vďaka čomu je stránka flexibilnejšia a ponúka viacero nových možností. Ešte stále však nie je sto percent hotová a robíme tam malé zmeny, preto ďakujeme za trpezlivosť.

Web Kaplnky stále nájdete na: <https://cbkaplnka.sk/>

Zároveň hľadáme človeka, ktorý by bol ochotný pomáhať so spravovaním tohto webu.

V prípade záujmu sa ozvite Janovi Banovi na jan.ban@bilgym.sk

Jan Ban

Zvonček pre deti v Kaplnke

Po decembrovo-januárovom on-line a februárovom omikrone sa od marca stretávame opäť naživo a pokračovali sme s príbehom dvanásťročného Ježiša, znovu-nájdeneho v chráme v rozhovore s učencami. Rozvinuli sme v ňom tému školy (bolo po prázdninách), židovskej školy (o pravidlách diskusie) s ukážkou učenia sa naspamäť veršov zo Žalmu 23 a poslušnosti (na žiadosť rodičov). Po vypuknutí vojny nám príbeh aj žalm sprostredkovali aj tému bezpečia a pomoci tým, ktorí o bezpečie v podobe prístrešia a živobytia prišli. Naučili sme sa aj pár ukrajinských slovíčok. V apríli zvonček bude 10. a 24. apríla, počas veľkonočných prázdnin budeme mať pauzu.

Jana Harvanová

Maria Primačenko: Toto zviera utieklo z hôr

Klub Ypsilon

Dňa **10. 4. 2022 po bohoslužbe o 11:45** sa uskutoční v rámci klubu Ypsilon diskusia s prof. MUDr. Jozefom Haštom, PhD. s názvom **Posttraumatický stresový syndróm – neviditeľné zranenie**.

Hrôzy vojny a jej pribúdajúce obeť i obrovské materiálne škody vyvolali masívne utečenecké vlny civilného obyvateľstva. Množstvo utekajúcich zažilo stratu najbližších či neistotu spojenú s ich osudom, hlad, ale aj bezprostredný strach o život. Tieto ich skúsenosti nás upriamujú na otázky nemateriálnych následkov vojnového besnenia, následkov, ktoré sú hlboko vpísané do psychiky a zdravia ľudí a môžu zásadne ovplyvňovať kvalitu ich života v budúcnosti. S Jozefom Haštom by sme radi diskutovali o jednom z častých dôsledkov takýchto udalostí, a to tzv. posttraumatickom syndróme. Okrem základnej definície, diagnostiky, mechanizmu fungovania tohto syndrómu by sme sa radi dotkli otázok, ako pristupovať k ľuďom postihnutým vojnovými hrôzami, aké sú možnosti ich psychickej podpory, ale aj širším, vo svojej podstate duchovným či filozofickým témam svedomia, utrpenia, strachu, ale aj odvahy a obetavosti. Moderátori: Ján André, Peter Grznár.

Jozef Hašto (1949) – slovenský psychiater a prednosta psychiatrickej kliniky Fakultnej nemocnice v Trenčíne je autorom viacerých odborných publikácií aj publikácií pre laickú verejnosť, ktoré boli preložené aj do cudzích jazykov. Okrem odbornej práce venuje veľa úsilia búranie predsudkov o psychiatrii, ktoré mnohým ľuďom bránia včas vyhľadať odbornú pomoc a získať lepšiu kvalitu života. Získal ocenenie Osobnosť roka Mesta Trenčín za rok 2000 v oblasti zdravotníctva, v roku 2009 cenu Biela vrana a cenu Ligy za duševné zdravie, rovnako sa stal čestným členom Českej psychiatrickej spoločnosti za prínos pre českú psychiatriu.

Záznam diskusie so Soňou Gyarfášovou nájdete na Facebooku Kaplnky alebo na <https://www.youtube.com/watch?v=bcnkLH41zAk>.

Link na stretnutie Klubu Ypsilon s Tomášom Zálešákom: <https://www.youtube.com/watch?v= NC1TKEUopM>

Hľadáme...

... ľudí, ktorí vnímajú ako dôležitú dostupnosť kázní a bohoslužieb Kaplnky na internete. Ľudí, ktorí by sa radi zapojili do aktivity nahrávania a následného editovania našich nedeľných stretnutí. Naši súčasní nahrávači sú milí a ochotní zaučiť každého nového, ochotného, avšak pri hľadaní vzájomného porozumenia bude len výhodou, ak máte aspoň používateľsky dobrú zručnosť práce s technológiami. Ak by ste mali záujem, ozvite sa prosím Pavlovi Jurčovi na mail pavol.jurco@gmail.com

Maria Primačenko: Lev

Schôdzka tímu Kaplnky 8. 3. 2022

Schôdzka sa uskutočnila online. Najhlavnejšou témou bola Ukrajina, vojna, pomoc. Rozhodnutie o spustení zbierok a pravidelnom informovaní, koľko peňazí sa vyzbieralo a ako boli použité. Spravili sa prvé kroky k príprave členskej schôdzke zboru Kaplnka, ktoré sa pravdepodobne uskutočnia 24. 4. 2022, rozdelili sme si úlohy. Ďalšie tímová schôdzka je naplánovaná na 12. apríla.

Nota Bene a Daruj domov

OZ Proti prúdu pred časom spustilo kampaň Daruj domov a hľadá prenajímateľov, ktorí by poskytli byty na prenájom za o niečo nižšie nájomné, prípadne finančnú podporu, ktorá by umožnila chránené bývanie pre ďalších potrebných ľudí. Viac sa môžete dozvedieť na stránke <https://www.notabene.sk/?program-byvanie>. Finančný dar môžete poslať cez <https://www.pomahatjelahke.sk/>

Listy z Kaplnky

Príspevky v podobe textov, obrázkov, fotografií, postrehov, recenzií, poézie, úvah... prosím posielajte Jane Camara (janacama@gmail.com) alebo Zuzane Mojžišovej (z.mojzisova@slovanet.sk), prípadne obom naraz.

Ako si prispejeme, taký časopis budeme mať.

Domáce skupinky pre mladých

Kto má záujem, je pozvaný pridať sa (zatiaľ naživo) na stretávania študentov a mladých profesionálov pri Biblii a rozhovoroch o viere a živote. Stretajú sa štyri skupiny:

- Ženy v pondelok o 18:00 (v slovenčine) a v pondelok o 19:00 (v angličtine);
- Muži v pondelok o 19:00 a vo štvrtok o 19:00 (oba razy v slovenčine).

Viac info u Jakuba Uhlíka na: uhlik.j@gmail.com alebo 0908 181 162.

Aprílové bohoslužby

Kaplnka Bratislava

Bohoslužby v Bilingválnom gymnáziu C. S. Lewisa (Haanova 28).

3. 4. – Daniel Pastirčák: Breviár milencov – meditácie nad Piesňou piesní 3

10. 4. – Zuzana Mojžišová: Zmysly – Hmat

15. 4. – Daniel Pastirčák: Veľký piatok

17. 4. – Nedeľa vzkriesenia

24. 4. – Pavol Jurčo – po bohoslužbách sa uskutoční výročné členské zhromaždenie (Kaplnka Bratislava)

Aprílové bohoslužby

Kaplnka Levice

Bohoslužby sa každú druhú nedeľu konajú:

Vojenská 28, Levice, tzv. Revitzky dom

Začiatok o 10:00 hodine.

6. 4. – Alica Rosová

20. 4. – špeciálna bohoslužba o 18:00. Veľkonočná vigília s Mirom Haszicsom a eucharistiou.

Aktualizované info na:

<https://www.facebook.com/KaplnkaLevice>

<https://www.kaplnkalevice.sk>

Maria Primačenko: Slon

Nedeľné bohoslužby a iné kontakty

Nahrávky homílií z obývačky, odkazy na bohoslužby a štvrtkové Ranné kávičky nájdete aj na <https://www.facebook.com/kaplnka> alebo www.cbkaplnka.sk (tu cez červený znak youtube vpravo hore). Tu nájdete aj iné informácie o aktuálnom dianí. Audio nahrávky – audiopodkastu Kaplnky (aktualizovaná knižnica audionahrávok aj do mobilu) nájdete na:

iPhone - <https://podcasts.apple.com/sk/podcast/kaplnka/id1510200689>
ndroid/iPhone - <https://open.spotify.com/show/653WrvNbD6y5A1dOtYSiO>

V aprílových Novinkách z Kaplnky boli použité reprodukcie kresieb ukrajinskej maliarky Marie Primačenko

(Zdroj: <https://prabook.com/web/maria.primachenko/3743014>).

Príspevky do budúceho čísla Noviniek z Kaplnky môžete poslať na z.mojzisova@slovanet.sk do 25. 4. 2022.